

Konstnärernas Riksorganisation.

Diarienummer
Ju2025/00414

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.l3@regeringskansliet.se

Konstnärernas Riksorganisationens Yttrande över promemorian ”Ändrade ersättningsregler för privatkopiering” (Ju2025/00414)

Konstnärernas Riksorganisation företräder 3 500 professionella bildkonstnärer, konsthantverkare och formgivare i Sverige. Organisationen bildades 1937 och arbetar för konstnärlig frihet, goda villkor för bild- och formkonstnärer samt sluter avtal för sina medlemmars räkning och är den enda organisation som företräder den här gruppen i fackliga, yrkesmässiga, ekonomiska och sociala intressen samt i kulturpolitiska sammanhang och det offentliga samtalet. Föreningen har aktiva regionstyrelser, lokalföreningar och talespersoner över hela landet.

Inledning

Konstnärernas Riksorganisation har beretts tillfälle att yttra sig över Justitiedepartementets promemoria ”Ändrade ersättningsregler för privatkopiering”.

Konstnärernas Riksorganisation ställer sig bakom de yttranden som lämnats in av Bildupphovsrätt samt av KLYS och Copyswede, och vill understryka följande.

Felaktig implementering av Infosoc direktivet.

Konstnärernas Riksorganisation vill särskilt lyfta den felaktiga implementeringen av artikel 5.2.b i Infosoc-direktivet avseende ”rätten rimlig kompensation” som kompensation för privatkopiering. Konstnärernas Riksorganisation företräder rättighetshavare som i Sverige idag felaktigt uteslås från sådan rimlig kompensation, dvs. privatkopieringsersättning. Det är särskilt allvarligt då privatkopiering av stillbild är den kategori av verk som privatkopieras mest enligt den undersökning som är bifogats betänkandet.

Det finns inget i direktivet som ger stöd för en begränsning av ersättningsberättigade såsom skett i den svenska lagstiftningen. Det är därför av högsta prioritet att regeringen, som väl känner till den skada som den felaktiga begränsningen av ersättningsberättigade de facto innebär, åtgärdar den felaktiga implementeringen snarast möjligt.

Promemorians förslag avseende ikraftträdande

I linje med ovanstående avstyrker Konstnärernas Riksorganisation förslaget att *enbart* den i promemorian föreslagna ändringen ska träda i kraft den 1 januari 2026. Det finns ett behov av att skyndsamt förändra regleringen avseende privatkoperingsersättning, men det gäller inte bara den föreslagna förändringen utan kanske än mer att utvidga kretsen av ersättningsberättigade. Frågan har dessutom utretts i "Privatkopieringsersättningen i framtiden" (SOU 2022:20), presenterad redan i april 2022, utan att leda till några ändringar i lagstiftningen.

En lagändring, som bör ske snarast, bör därmed innehålla ett förslag också i den delen.

Stockholm 2025-04-17

För Konstnärernas Riksorganisation
Eva Månsson / Verksamhetschef
Katarina Renman Claesson/ Förbundsjurist